

ВАЗДУХОПЛОВНИ

Издаје: Удружење пензионисаних војних летача
и падобранаца Србије. ЗЕМУН, Штросмајерова број 1
www.udruzenjepvlps.org

БИЛТЕН

Број 75, март 2018. године

105 ГОДИНА ОД ПОГИБИЈЕ МИХАИЛА ПЕТРОВИЋА

Окупљени испред надгробног споменика ваздухопловци су одали пошту нареднику пилоту Михаилу Петровићу

На 105. годишњицу од погибије наредника пилота Михаила Петровића, 20. марта, окупили су се пред његовом вечном кућом ваздухопловци Србије, и одали му почаст за херојски подвиг, за немерљиви прилог Отаџбини, за коју даде свој млади живот у борбеном лету код Скадра.

Венце на породичној гробници Петровића положили су представници Команде РВ и ПВО на челу са начелником Штаба пуковником Бијелић Александром; командант ЦО РВ и ПВО потпуковник Атанасовски Саша; Завичајног удружења "Михаило Петровић" из Влакче на челу са председником Јовановић Сашом; УПВЛПС, удружења пилота "Курјаци са Ушћа" и Удружења за неговање ваздухопловних традиција, уз присуство представника УТСВ МО, многобројних пријатеља и поштоваца првог српског пилота.

У среду 21. марта у Дому Ваздухопловства Земун изложбу "Сећање на ваздухопловне жртве" са изложбом "Смрт девет авијатичара Лазаревац 7. април 1941." отворио је заменик Команданта РВ и ПВО бригадни генерал Сава Миленковић. Изведен је пригодан културно-уметнички програм уз учешће Камерног октета ПАКУД под вођством г-ђе Вукице Смиљанић.

Бригадни генерал Сава Миленковић са аутором изложбе Златомиром Грујићем и Војом Стојановићем потпредседником УПВЛПС

ДАН СЕЋАЊА НА ЖРТВЕ НАТО АГРЕСИЈЕ

Пред спомеником припадницима РВ и ПВО погинулим у НАТО агресији 1999. године чланови УПВЛПС 24. марта 2018. године

У присуству старешина Команде РВ и ПВО, породица, родбине и пријатеља настрадалих колега, ваздухопловних ветерана и грађана Земунa 24. марта је обележен Дан сећања на жртве НАТО агресије. Након помена који служио војни свештеник Команде РВ и ПВО јереј Александар Затезало, на споменик су положени венци и цвеће:

Испред Команде РВ и ПВО, венац је положио бригадни генерал Сава Миленковић, заменик Команданта РВ и ПВО.

У име УПВЛПС, венац је положио мр Златомир Грујић, председник удружења.

У име Удружења генерала и адмирала, Спасоје Смиљанић, Командант РВ и ПВО у току НАТО агресије.

Испред "Удружења пилота Курјаци са Ушћа", венац је положио Предраг Стакић.

Пошту су одали и припадници Удружења за неговање ваздухопловних традиција, као и чланови породица пострадалих и локалне самоуправе. У Дому ваздухопловства је након тога одржан комеморативни скуп. Комеморативни скупови и полагања венаца на спомен-обележја посвећена погинулим припадницима Војске уприличене су у касарнама широм Србије.

Делегација УПВЛПС: Јовелић, Грујић и Ракић која је положила венац пред спомеником погинулим припадницима РВ и ПВО у НАТО агресији 1999.

УЧЕШЋЕ РВИ И ПВО НА ВЕЖБИ „САДЕЈСТВО 2018“ НА ПАСУЉАНСКИМ ЛИВАДАМА

Председник Републике Србије и врховни командант Војске Србије Александар Вучић, министар одбране Александар Вулин и начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић присуствовали су 29. марта 2018. године на Интервидовском полигону „Пасуљанске ливаде“, на вежби „Садејство 2018“.

Вежба је изведена уз апсолутно поштовање међународних споразума по броју учешћа људи и средстава у вежбама – нагласио је генерал Диковић.

Тактичка вежба са бојним гађањем „Садејство 2018“, чија је тема „Извођење противобуњеничке операције“, једна је од највећих вежби Четврте бригаде Копнене војске у овој години са више од 900 учесника. У њеном извођењу, уз припаднике те бригаде, учествовали су и припадници Специјалне бригаде и РВИПВО. На вежби, између осталог, могле су се видети перформансе савремене беспилотне летелице „Орбитер“, као и Хамери, авиони, хеликоптери, тенкови и противоклопни ракетни системи.

Приказу на полигону „Пасуљанске ливаде“ присуствовали су представници Министарства одбране и Војске Србије, МУП-а, БИА, представници војнодипломатског кора и други.

ЗАВОД „МОМА СТАНОЈЛОВИЋ“ УСКОРО РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАР ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЕРБАСОВИХ ХЕЛИКОПТЕРА

Завод „Мома Станојловић“ биће регионални центар за одржавање Ербасових хеликоптера, рекао је министар одбране Александар Вулин након састанка са Цезаром Санчезом Лопезом, потпредседником компаније „Ербас“ за југоисточну Европу и Израел.

Завод „Мома Станојловић“ ће у будућности имати способност и могућност да постане регионални центар за одржавање Ербасових хеликоптера али и за одржавање наших „газела“. То значи усвајање нових технологија и знања, запошљавање људи и наш излазак на тржишта. Завод ће имати сигурну будућност

То је нешто што што ће бити велика ствар не само за „Мому Станојловића“ већ за Ваздухопловну индустрију Србије, јер ће технологије које се успостављају имати веома широку примену, а након сертификација, Завод ће бити овлашћени центар за ремонт хеликоптера „газела“, а то је прилично велика флота која лети широм света - рекао је в.д. помоћник министра и додао да је можда још значајније то што ће „Мома Станојловић“ бити сертифициван да производи делове за Ербасов програм, пре свега хеликоптерски.

Састанку с високим представником Ербас групе присуствовали су и командант РВИ и ПВО генерал-мајор Ранко Живак и начелник Управе за одбрамбене технологије генерал-мајор Бојан Зрнић.

ВАЗДУХОПЛОВНА ХРОНОЛОГИЈА

- **1. априла 1921. године**, у Петроварадину је основан Ваздухопловни арсенал.

- **1. априла 1947. године**, формиран је Југословенски аеротранспорт - ЈАТ.

- **2. априла 1917. године**, на Солунском фронту организована је Радиоавијатичарска служба Српске војске.

- **5. априла 1941. године**, око 20 часова Команда ваздухопловства војске Краљевине Југославије наредила је да све јединице и установе ваздухопловства буду 6. априла у зору у стању пуне приправности и наоружане.

- **6. априла 1941. године**, немачко ваздухопловство је без објаве рата бомбардовало Београд. У ваздушним борбама и операцијама у априлском рату погинуло је 135 југословенских летача, а ловачка авијација и противавионска одбрана обориле су 98 немачких авиона.

- **14. априла 1938. године**, полетео је први прототип авиона ИК-3. За командама је био пробни пилот, капетан II класе Никола Бјелановић.

- **14. априла 1941. године**, рано изјутра, генерал Боривоје Мирковић је предао команду над Ваздухопловством пуковнику Петру Вукчевићу и одлетео за Никшић. Тог дана евакуисано је за Никшић преосталих 15 борбених авиона и сви транспортни авиони "Аеропута", радио-станција команде ваздухопловства и још нека важна опрема.

- **16. априла 1944. године**, Савезници први пут бомбардују Београд.

- **17. априла 1913. године**, Приморском аеропланском одреду, који је био код Скадра, наређено је да се врати у Србију.

- **19. априла 1909. године**, извршен је први лет српског слободно летећег балона у Минхену.

- **21. априла 1924. године**, фирма „Прва српска фабрика аероплана Живојин Рогожарски“, протоколирана је од стране Индустријске коморе у Београду и започела је са радом.

- **22. априла 1929. године**, основан је Савез аеронаутичких индустрија Краљевине СХС.

- **22. априла 1934. године**, извршен је први лет првог ловачког авиона домаће конструкције ИК-1.

- **22. априла 1944. године**, на аеродрому Бенина у Либији, формирана је Прва ваздухопловна ловачка ескадрила НОВЈ, која је добила авионе Спитфајер. Ескадрила је ушла у састав РАФ-а под називом „352nd Yugoslav Squadron RAF“.

- **23. априла 1915. године**, обављени су први летови француске аеропланске ескадриле која је дошла у помоћ Србији.

- **25. априла 1948. године**, основан је Ваздухопловни савез Југославије.

- **28. априла 1962. године**, отворено је ново ваздушно пристаниште "Београд" у атару сремског села Сурчин.

- **Априла месеца 1936. године**, извршен је пријем нове зграде Штаба Ваздухопловства Војске у Земуну, изграђене према пројекту архитекте Драгише Брашована.

105 година погибије наредника pilota МИХАИЛА ПЕТРОВИЋА “НЕЗАБОРАВ И ПОШТОВАЊЕ”

СЛАВА ПИЛОТУ МИХАИЛУ ПЕТРОВИЋУ

За жртву што за Отаџбину и народ даде, Михаило заслужује највећу захвалност. Први је понео на грудима одличје pilota и славом га уздигао изнад граница мале поносите Србије. У то време свеопштег патриотског заноса, Михаило није жалио себе, као ни тадања српска младост, дао је цело биће узвишеном циљу, показао будућим покољенима како се Отаџбина воли, како се за њу жртвују, а када треба и гине.

Таква осећања понео је из родне куће, из села Влачка подно Рудника у срцу Шумадије, из краја који је изнедрио див-јунаке Вожда Карађорђа и Књаза Милоша, и ине великане српске, који пробудише и ослободише Србију.

У честитој породици Петровића, од оца Милоша и мајке Радојке, Михаило је, васпитан у духу најсветлије српске националне традиције, добио чврсте темеље личности и карактера, и израстатао у часног, одважног и храброг човека и војника. Био је снажно везан за родитеље и сестру, а посебно за брата Живана, са којим је непрекидно био у контакту, до пред своју погибију. Вечно почивају у заједничкој гробници.

Из Влачке Михаило је отишао у свет са жељом да се изгради као личност и стручњак, војник, pilot, и да за своју Отаџбину учини јуначко дело. Школовао се у Крагујцу у чувеној Војнозанатској школи, био је у Русији, потом постао

Наредник pilot Михаило Петровић

ариљеријски подофицир војске Краљевине Србије, и напоскон у Француској први српски pilot.

Снажних патриотских опредељења, решен да се несебично жртвује са Отаџбину, гине на борбеном лету, на данашњи дан пре 100 година. Сахрањен је у селу Барбалуши, наредне године брат Живан га преноси на Цетиње, а 1931. године у Београд, на ово свето место.

Благочива Михаило у вечној кући ево већ 87 године, о томе сведочи ова мала камена плоча. Тог октобарског дана 1931, као и више пута до тада, говорило се да му се треба поставити достојан споменик. Он тај споменик није тражио, он га је заслужио, жртвовао се из најдубљег патриотског убеђења, говорећи: “... ако отаџбина затреба твој живот, дај га са песмом на уснама, јер је боље славно умрети, него кукавички живети”. А два дана пред погибију рекао је колеги Томићу: “Ја имам или да се прославим или славно погинем”.

Михаило је способност за pilota показао доласком на школовање у Француској 1912. године. Само двадесетак дана обуке било је довољно да Михаило Петровић изврши самосталан лет. Први је полетео међу српским pilotима. То је

изазвало изузетну пажњу, а дописник листа “Фигаро” из Париза, написао репортажу о “неустрашивом и дивљења достојном лету српског сержанта.”

И летео је Михаило ношен снажном жељом и упорношћу да као ваздушни борац допринесе Отаџбини. Није тражио никакве привилегије нити признања, а није их ни добио. Одлетео је у легенду, која га је надживела, и трајаће док год нас буде и док га се будемо са поносом сећали.

Михаило Петровић, наредник pilot, лети вечно на челу српске небеске ескадриле васељеном. Зна он како је овде, доле, какав смо ми народ - лако заплачљив, а тешко запаметив, и не замера нам. Срећан је што га нисмо заборавили, поносан је што је остварио свој сан. Он лети вечно!

А ми? Његово крилати потомци. Да ли смо исказали упорност да му поставимо на видном месту споменик као заслужном сину Србије - њеном првом pilotу? Нисмо!

Михаило Петровић, наредник pilot, први српски небески херој, преселио се у легенду пре 105 година, ми га заборавили нисмо и нећемо. Ако заборавимо њега, заборавићемо и све ваздухопловце, авијатичаре, летаче, pilote, који себе уградише у развој нашега ваздухопловства.

пуковник Златомир Грујић

САБОР ВАЗДУХОПЛОВАЦА У МУЗЕЈУ ВАЗДУХОПЛОВСТВА

Ваздухопловци Србије - војни, комерцијални, спортски, активни, ветарани, поштоваоци и пријатељи, окупили су се 19. март 2018. године на Сабору у храму ваздухопловне културе на аеродрому Никола Тесла. На предлог Борише Мандића из Ваздухопловне фондације “Михаило Петровић” покренуте су иницијативе:

- Да се 20 март - дан погибије Михаила Петровића, прве ваздухопловне жртве, прогласи Даном сећања на ваздухопловне жртве у Србији.

- Да се 28 мај прогласи за Дан ваздухопловаца Србије, у знак сећања на почетак летачке обуке прве класе српских pilota у Француској 1912. године.

- Да аеродром Батајница понесе име “Пуковник Миленко Павловић” у знак сећања на храброг команднта 204. ловачког авијацијског пука који јуначки паде у НАТО агресији 5. маја 1999. године.

- Да се формира одбор за подизање споменика Михаилу Петровићу, у који ће ући представници свих ваздухопловних асоцијација, али и уметници, архитекти и други стручњаци.

Са сабора ваздухопловаца у Музеју ваздухопловства Београд под називом “Незаборав и поштовање”

МиГ-31 модернизован паралелно са „Кинџалом“

Заменик премијера Русије Дмитриј Рогозин саопштио је да је модернизација авиона МиГ-31 спроведена паралелно са развојем хиперсоничне ракете високопрецизног ракетног система „Кинџал“.

„Суперсонични ловац-пресретач МиГ-31 изабран је за носача 'Кинџала'. Радови на модернизацији тог јединственог суперсоничног авиона, који иде испред свог времена, извођени су паралелно са развојем самог оружја“, написао је Рогозин на својим налозима на Твитеру и Фејсбуку.

Раније је Министарство одбране Русије саопштило да је посада МиГ-31 ваздухопловних снага Русије обавила практичну обуку и лансирала хиперсоничну ракету високопрецизног ваздушног ракетног система „Кинџал“. Лансирање је прошло нормално, а ракета је погодила задати циљ на полигону.

Снимак новог система „Кинџал“ приказан је током говора о новом оружју председника Русије Владимира Путина пред Федералном скупштином. Према речима председника, од децембра прошле године систем се користи у Јужном војном округу. Путин је истакао да је хиперсонична ракета система „Кинџал“ гарантовано способна да превазиђе све постојеће системе противваздушне и противракетне одбране, преносећи нуклеарне и обичне бојеве главе на удаљености до две хиљаде километара. Спутњик, 11. март 2018. године.

Италија: Авиони пробили звучни зид, изазвали панику

Два италијанска борбена авиона послата у пресретање францускога путничког авиона, који је привремено изгубио контакт с контролом летења пробили су звучни зид и изазвали панику над северном Италијом од алпског подручја Вал д'Аосте до Бергама. Престрављени становници Ломбардије "загушили" су телефонске линије упућене хитним службама око Милана и алпског подручја Вал д'Аосте. У Бергаму је евакуисана зграда суда, а неколико школа прекинуло је наставу.

"Боинг 777" компаније Ер Франс изгубио је контакт с италијанском контролом летења прелећући северни део земље, па су два Еурофајтера Ф-2000 послана у пресретање.

Чим је посада Ер Франса успоставила везу с контролом летења, борбени авиони су се вратили у базу. Није објављено због чега је радио-веза прекинута. Ветар и ниска температура још више су појачали јачину звучних удара, који су дигли на ноге север Италије и изазвали панику. Тањуг 22. 03. 2018. год.

Нови мотор за Ту-160М2

Заменик министра одбране Руске Федерације Јуриј Борисов, истакао је да ће нови мотори НК-32 друге генерације, новим стратигијским бомбардерима омогућити повећање долета за читавих 1000 км. „Економичност новог мотора који је намењен модернизованој варијанти стратигијског бомбардера-ракетоносца Ту-160М2, повећана је 10%.

Инжењерски тим ПАО „Кузнецов“ је припремио технички пројекат развоја новог мотора НК-32-02 који треба да постане интегрални део погонског блока модернизованог стратигијског бомбардера Ту-160М2

Ту-160М2 ће бити знатно ефикаснији ракетоносац, него што су то његови претходници. Са базичном верзијом авиона ће делити само спољни изглед. Што се тиче осталих компоненти који ће постати интегрални део овог авиона, ради се о потпуно новој летелици. Велики део ових система се налази у режиму строге државне тајне. Оно што је засигурно познато, нова техника ће обезбедити овом авион озбиљан прираст борбених способности. Према речима заменика министра одбране Јурија Борисова овај авион ће за чак 2,5 пута бити бољи од стандардне верзије авиона Ту-160. Спутњик 22. март 2018.

УДЕСИ ХЕЛИКОПТЕРА У СВЕТУ

У Ираку оборен амерички хеликоптер, сви војници погинули

Амерички војни хеликоптер са седам војника срушио се у провинцији Анбар, на западу Ирака, саопштили су амерички званичници. Сви војници страдали. Тањуг 16.03.2018. године.

Шесторо погинуло при паду хеликоптера у Чеченији

Шест особа је погинуло када се срушио хеликоптер Ми-8 у Чеченији, јавља Тасс позивајући се на званичан извор, који није именован. У хеликоптеру је укупно било девет особа, јавиле су раније руске новинске агенције.

Тасс наводи да се верује да су лопатице ротора хеликоптера удариле у литицу приликом слетања. Агенција додаје да су узети у разматрање различити узроци несреће, укључујући грешку пилота. Тањуг 6. март 2018. године

Петоро мртвих у паду хеликоптера у Њујорку

Петоро људи је погинуло у паду хеликоптера у реку Ист ривер у у Њујорку, јавио је АП позивајући се на градску полицију која је саопштила да се једино пилот спасао. Рониоци су извукли тела пет путника из хеликоптера који се преврнуо и потонуо. Рониоцима је требало доста времена да извуку тела путника који су били везани у кабини хеликоптера на 15 метара дубине. ФоНет, 12. марта 2018. године.

ISSN (Online) 2560-4708

Ваздухопловни билтен излази месечно у електронској форми. Намењен је члановима УПВЛПС, ваздухопловним ветеранима и љубитељима ваздухопловства. Уређење и припрема: Златомир Грујић и Милан Ракић.
E-pošta: zlgrijic@gmail.com www.udruzenjepvlps.org